Svätouspenský hlas

číslo 23

2026

Dvojtýždenník Gréckokatolíckej cirkvi v Šarišskom Jastrabí

Pastier, ktorý položil život za jednotu Cirkvi

Dňa 12. novembra si naša Cirkev pripomína svätého hieromučeníka Jozafáta, polockého arcibiskupa. Je jednou z významných osobností dejín východného kresťanstva a výrazným svedkom túžby po jednote Kristovej Cirkvi. Jeho život bol naplnený modlitbou, horlivosťou za Božiu slávu a obetavou službou zverenému ľudu. Za svoju vernosť Kristovi a úsilie o jednotu napokon položil aj vlastný život.

Život zasvätený Bohu

Svätý Jozafát sa narodil okolo roku 1580 vo Vladimíre na území dnešnej Ukrajiny. Pri krste dostal meno Ján. Už od mladosti vynikal zbožnosťou a záujmom o duchovný život. Neskôr vstúpil do Baziliánskeho rádu svätého Jozafáta a prijal rehoľné meno Jozafát. Ako mních vynikal prísnym životom, modlitbou, pôstom a láskou k liturgickej tradícii svojej Cirkvi. V roku 1617 bol vysvätený za biskupa a neskôr sa stal polockým arcibiskupom. Svoj úrad nevnímal ako príležitosť na moc či slávu, ale ako službu. Staral sa o duchovnú obnovu kňazov, podporoval mníšsky život a usiloval sa o dôstojné slávenie Božskej liturgie. Túžil, aby veriaci hlbšie poznali svoju vieru a žili podľa Kristovho evanjelia.

Horlivosť za jednotu

Jozafát žil v čase bolestných rozdelení medzi kresťanmi. Bol presvedčený, že Kristova Cirkev je povolaná k jednote, a preto sa zasadzoval za jednotu s rímskym biskupom, pričom si želal zachovať bohatstvo byzantskej liturgie, duchovnosti a tradície. Jeho úsilie však vyvolávalo aj odpor a nepochopenie. Nie všetci prijímali jeho spôsob práce a jeho horlivosť za jednotu. Napriek konfliktom sa usiloval odpovedať modlitbou, trpezlivosťou a pastierskou láskou.

Mučeník jednoty a lásky

Dňa 12. novembra 1623 bol v meste Vitebsk zavraždený. Zomrel násilnou smrťou, no jeho svedectvo sa tým neskončilo. Cirkev ho uctieva ako svätého hieromučeníka – biskupa, ktorý zostal verný svojmu poslaniu až do konca.

Čo nám hovorí jeho život dnes? Jednota Cirkvi sa nezačína iba v dokumentoch a vyhláseniach. Začína sa v našich srdciach – tam, kde sa učíme odpúšťať, počúvať, premáhať pýchu a hľadať dobro druhého človeka. Svätý Jozafát nás učí, že jednota bez lásky sa stáva prázdnym slovom a láska bez pravdy stráca svoj smer.

Prosme svätého hieromučeníka Jozafáta, aby nám vyprosil vernosť Kristovi, úctu k vlastnej cirkevnej tradícii a otvorené srdce pre jednotu všetkých, ktorí vyznávajú Krista.

Svätý hieromučeník Jozafát, oroduj za nás!

Filipovka – pôstna cesta k Narodeniu Ježiša Krista

Pripravme svoje srdcia na príchod Spasiteľa

V byzantskej tradícii sa 15. novembra začína Filipovka – pôstne obdobie pred sviatkom Narodenia nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista. Jej názov je odvodený od sviatku svätého apoštola Filipa, ktorý slávime 14. novembra. Filipovka nás pozýva, aby sme sa počas nasledujúcich týždňov duchovne pripravovali na veľké tajomstvo Božieho narodenia.

Pôst nie je iba zrieknutie sa jedla

Keď počujeme slovo pôst, často si predstavíme predovšetkým obmedzenie jedla. Pôst však v duchovnom živote Cirkvi znamená oveľa viac. Je to čas, keď sa učíme ovládať svoje túžby, oslobodzovať sa od toho, čo nás zotročuje, a vytvárať priestor pre Boha. Môžeme sa zrieknuť niektorých jedál, zábavy či zbytočného nakupovania. No rovnako dôležité je zrieknuť sa hnevu, ohovárania, závisti, tvrdosti srdca a neochoty odpustiť. Ak sa človek postí od jedla, ale zároveň ubližuje svojim blížnym, uniká mu hlbší zmysel pôstu.

Pravý pôst nás má viesť k väčšej láske, trpezlivosti a milosrdenstvu.

Pripravme cestu Pánovi

Počas Filipovky sa pripravujeme na príchod Krista, ktorý sa narodil v chudobe betlehemskej jaskyne. Všemohúci Boh sa stal človekom, aby nás zachránil. Neprišiel v pozemskom bohatstve ani v ľudskej sláve, ale v pokore a jednoduchosti. Práve preto nás Filipovka učí pokore. Ak chceme prijať Krista, musíme mu pripraviť miesto vo svojom vnútri. Nestačí pripraviť dom, nakúpiť darčeky a ozdobiť vianočný stromček. Najdôležitejšie je pripraviť srdce – zmieriť sa s tými, s ktorými sme pohádaní, navštíviť osamelého, pomôcť núdznemu a nájsť si čas na modlitbu.

Štyri kroky k Vianociam

Skúsme počas Filipovky urobiť niekoľko jednoduchých rozhodnutí:

- **Viac sa modliť:** každý deň si nájsť chvíľu na osobnú modlitbu a čítanie Božieho slova.
- **Odpúšťať:** nenechávať v srdci staré krivdy a hnev.
- **Pomáhať:** všimnúť si človeka, ktorý potrebuje našu blízkosť alebo konkrétnu pomoc.
- **Zúčastňovať sa na bohoslužbách:** pristupovať k sviatostiam a pripravovať sa na sviatky s vierou.

Filipovka nie je prekážkou radosti, ale cestou k jej hlbšiemu prežívaniu. Keď sa učíme zriekať zbytočností, lepšie rozpoznávame to podstatné.

Nech nás toto pôstne obdobie privedie k betlehemským jasliam s čistým srdcom, otvorenou dušou a vďačnosťou za dar Božieho Syna.

Pripravme cestu Pánovi – nie iba vo svojich domoch,
ale predovšetkým vo svojich srdciach!

Vstup našej Presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny, do chrámu

Mária – chrám živého Boha

Dňa 21. novembra slávime veľký sviatok Vstupu našej Presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny, do chrámu. Tento sviatok patrí medzi dvanásť veľkých sviatkov byzantskej tradície. Pripomína nám udalosť z detstva Presvätej Bohorodičky, keď ju podľa cirkevnej tradície jej rodičia, spravodliví Joachim a Anna, priviedli do jeruzalemského chrámu a zasvätili Bohu.

Dieťa darované Bohu

Sväté písmo túto udalosť priamo neopisuje. Jej príbeh poznáme z cirkevnej tradície, najmä z Jakubovho protoevanjelia. Joachim a Anna dlho nemali deti a v modlitbe prosili Boha o dar potomstva. Keď sa im narodila Mária, s vďačnosťou si uvedomovali, že ich dieťa je darom od Boha. Keď mala Mária tri roky, priviedli ju do chrámu, aby ju zasvätili Pánovi. Ikona sviatku zobrazuje malú Máriu kráčajúcu k veľkňazovi Zachariášovi. Jej rodičia ju sprevádzajú a za nimi kráčajú panny so zapálenými lampami. Tento obraz nám ukazuje, že celý jej život bol od začiatku nasmerovaný k Bohu.

Presvätá Bohorodička – živý chrám

Podľa tradície vstúpila Mária do chrámu až k svätyni svätých, kam mal prístup iba veľkňaz v určenom čase. Tento obraz má hlboký duchovný význam. Mária sa stáva chrámom, v ktorom bude prebývať sám Boží Syn. Jej život je úplným darovaním sa Bohu. V tropári sviatku Cirkev spieva, že vstup Bohorodičky do chrámu je predzvesťou Božej priazne a ohlasuje spásu ľudí. Jej vstup do chrámu pripravuje cestu tajomstvu vtelenia Božieho Syna. Mária nás učí, že svätosť sa rodí z otvorenosti voči Bohu, z dôvery a z ochoty povedať mu svoje „áno“. Jej život nebol bez skúšok, ale v každej chvíli zostávala verná Božej vôli.

Aj my sme povolaní byť chrámom

Tento sviatok sa dotýka aj nášho života. Pri krste sme boli prijatí do spoločenstva Cirkvi a stali sme sa príbytkom Ducha Svätého. Apoštol Pavol nám pripomína: „Neviete, že ste Božím chrámom a že vo vás prebýva Boží Duch?“ (1 Kor 3, 16).

Preto sa pýtajme: Aký priestor dávame Bohu vo svojom živote? Je naše srdce miestom modlitby, pokoja a odpustenia? Alebo ho zapĺňame nepokojom, závisťou, hnevom a starosťami, ktoré nás od Boha vzďaľujú? Presvätá Bohorodička nám ukazuje cestu. Tak ako ona priniesla svoj život do chrámu, aj my máme prinášať Bohu svoje rodiny, radosti, bolesti, rozhodnutia i každodennú prácu. Nech nám sviatok jej vstupu do chrámu pripomenie, že Boh túži prebývať v našom srdci. Prosme Presvätú Bohorodičku, aby nás viedla k svojmu Synovi a pomáhala nám žiť ako živé chrámy Ducha Svätého.

Presvätá Bohorodička, zachráň nás!

Informačný dvojtýždenník pre vnútornú potrebu Gréckokatolíckej cirkvi farnosť Šarišské Jastrabie. Neprešlo jazykovou úpravou. Za vydanie zodpovedný ThLic. Miroslav Šimko, PhD. - farár farnosti. Adresa: Gréckokatolícka cirkev, farnosť Šarišské Jastrabie, 065 48, Šarišské Jastrabie č. 128, IČO: 31952259, DIČ: 2021936356, **IBAN** SK63 **0900** 0000 00**50 2756 7069**, e-mail: sarisske.jastrabie@grkatpo.sk, tel.: 052/4926136, Miroslav Šimko, farár - mob.: 0911 811 307, www.grksarjastrabie.fara.sk

Liturgický program od 09.11.2026 do 22.11. 2026				
Dátum	***Čas***	***Program***	***Úmysel***	***Liturgický kalendár***
09.11 Po.	16:30	Sv. liturgia csl.	† z r. Firmentovej † Anna Vargová 40 dňová	Svätí mučeníci Onezifor a Porfyrios. Naša prepodobná matka Matróna.
10.11 Ut.	06:30	Sv. liturgia csl.	† z r. Labašovej 8	Svätí apoštoli Erast, Olympas, Rodión a spoločníci.
11.11 St.	16:30	Sv. liturgia csl.	† z r. Kravčíkovej 35	Svätí muč. Ménas, Viktor a Vincent. Náš prep. otec a vyznávač Teodor Studitský.
12.11 Št.	06:30	Sv. liturgia csl.	† Mária Cvancigerová	**Svätý hieromučeník Jozafát, polocký arcibiskup.**
13.11 Pia.	16:30	Sv. liturgia csl.	† z r. Chovancovej 285	**Náš otec svätý Ján Zlatoústy, konštantínopolský arcibiskup.**
14.11 So.	08:00	Sv. liturgia csl.	† z r. Guľašovej 178	**Svätý a znamenitý apoštol Filip.**
15.11 Ne.	**07:15 08:00 10:00 11:30**	**Utiereň Sv. liturgia csl. Sv. liturgia sl. Sv. liturgia rom.**	**ZBP r. Šoltisovej 25 Za farské spoločenstvo Na úmysel darcu**	**NEDEĽA 25. TÝŽDŇA PO PÄŤDESIATNICI. 8. hlas Zbierka na seminár Začiatok Filipovky**
16.11 Po.	16:30	Sv. liturgia csl.	† z r. Filičkovej 194	**Svätý apoštol a evanjelista Matúš.**
17.11 Ut.	06:30	Sv. liturgia csl.	† Mária Sovičová	Náš otec svätý Gregor Divotvorca, neocézarejský biskup.
18.11 St.	16:30	Sv. liturgia csl.	ZBP r. Filičkovej 18	Svätí mučeníci Platón a Roman.
19.11 Št.	06:30	Sv. liturgia csl.	† Peter Kuruc	Svätý prorok Abdiáš. Svätý mučeník Barlaam.
20.11 Pia.	16:30	Sv. liturgia csl.	† Peter Hric	**Predprazdenstvo Vstupu presvätej Bohorodičky do chrámu.**
21.11 So.	**07:15 08:00 10:00 11:30**	**Utiereň Sv. liturgia csl. Sv. liturgia sl. Sv. liturgia rom.**	**ZBP r. Kožárovej Na úmysel darcu Na úmysel darcu**	**Vstup našej presv. Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny, do chrámu. Požehnanie detí - Myrovanie**
22.11 Ne.	**07:15 08:00 10:00 11:30 15:00**	**Utiereň Sv. liturgia csl. Sv. liturgia sl. Sv. liturgia rom. Večiereň**	**Za farské spoločenstvo ZBP r. Šenitkovej 223 Na úmysel darcu**	**NEDEĽA 26. TÝŽDŇA PO PÄŤDESIATNICI. 1. hlas**